

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

**VÉRADÓKKAL
A MÁV-IGAZGATÓSÁGON** 3. oldal

VISSZAPILLANTÓ TÜKÜR 4. oldal

**ÚJ FELVÉTELI RENDSZER
A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBE
KÉPERNYŐ** 5. oldal

**Lázár György fogadta
Stefan Olszowskit**

Lázár György, a Minisztertanács elnöke kedden hivatalosan fogadta Stefan Olszowskit, lengyel külügyminisztert, aki hivatalos, baráti látogatáson tartózkodik hazánkban. A szívesleg legkorábban találkozónat tekintettek a két ország kapcsolatának alakulását és a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit.

A megbeszélésen jelen volt Puja Frigyes külügyminiszter, valamint Garamvölgyi József, hazánk varsói, és Tadeusz Pietrzak, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövete.

A lengyel diplomácia vezetője ezt követően Szentendrét látogatta; a műemlékváros nevezettségével — a

Ferenczy Múzeum, a szentendrei képtár és a Barcsay-gyűjtemény allandó kiállításával ismerkedett.

Este Stefan Olszowski a KISZ Központi Művészegyüttesének műsorát tekintette meg, a társulat Rottenbillert utcai színházában.

(MTI)

**Kádár János és
Jouko Kajanoja találkozója**

Kádár János, az MSZMP KB első titkára kedden délután a Központi Bizottság székében megbeszélést folytatott Jouko Kajanojával, a Finn Kommunista Párt elnökével.

A szívesleg, elvtársi légkörű találkozón véleménycserét folytattak a nemzetközi élet, mindenképpen az európai béke és biztonság megőrzése, a fegyverkezési hajszá elleni küzdelem kérdéseiről. Foglalkoztak továbbá a kommunista és munkásmozgalmak aktuális témáival. Megbeszéltek, hogy az MSZMP és a Finn KP továbbfejlesztik a két ország közötti kapcsolatait.

A találkozón jelen volt Szűrös Máttyás, a Központi Bizottság tagja, a külügyi osztály vezetője és Irina Lindberg, a Finn KP külügyi osztályának munkatársa.

Kádár János megbeszélést folytatott Jouko Kajanojával, a Finn Kommunista Párt elnökével

**Középpontban a gabonaprogram
sikeres megvalósítása**

A KITE FEJLESZTÉSI PROGRAMJA 1983-BAN

Kedden ülést tartott a nádudvari Kukorica- és Iparinövény-termelési Együttműködési Igazgatósága, Szabó István elnökeletével.

Balogh Csaba igazgató beszámolt a KITE 1982. évi tevékenységéről, ismertette az fejlesztési programot. Ebben az esztendőben 1983. évi feladatokat, a megvalósításra váró 394 taggazdaság 815 706 hektárral tartozik a nádudvari rendszerhez. Az idei fejlesztési program központjában áll a gabonaprogram sikeres megvalósítása. A gépvásárlási megrendeléseket a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az elmúlt esztendőben már összesítették.

A KITE 1983-ban is több olyan fejlesztést vezet, amelynek eredményeit felhasználva az üzemek alacsonyabb ráfordítással, gazdaságosabban és hatékonyabban tudják fokozni termelésüket. Ennek keretében alapjában kidolgozták a talajművelési rendszer korszerűsítésének és a táblán belüli meliorációknak széles körben alkalmazható módszereit. Az idei munka középpontjában az üzemgazdasági elemzéseket és az eredményes talajművelési rendszerek végleges kialakítását állították.

Nagyon sok alföldi üzemben rendszeresen nehezíti a hatékonyabb termelést a belvíz. Ezt a gondot a táblák kialakítása, illetve a nehéz erő- és munkagépek általános használata csak fokozza. A károk csökkentésére tervbe vették olyan, viszonylag olcsó eljárás megvalósítását, amely szinte agrotechnikai beavatkozásként segít a táblán belüli belvizeknek a tábla szélére való elvezetésében. Természetesen a táblák fölött történő vízelvezetést a szokásos módon kell megoldani.

Ugyancsak az idei fejlesztési munka része a nitrogénoldat-műtrágya üzemi készítése és használati módszereinek kidolgozása és elterjesztése. Az a cél, hogy viszonylag olcsó eljárással a lehető legkisebb beruházási igénnyel az üzemben már meglévő eszközöket használják fel a folyékony nitrogénműtrágya készítéséhez. Az alapki-berleteket tavaly elvégezték, az idén a rendszer összeállítását és a nitrogénoldat termelésében történő vizsgálatot a feladat.

A múlt év szeptemberében kezdte meg működését a közös beruházásban megvalósított GABONAMAG alapanyag-szaporító és feldolgozó üzem a Csongrád megyei Kiszomborban. A kukorica és a napraforgó alapanyaga iránti igények növekedése, illetve a vetőmag minőségével szemben támasztott követelmények teljesítését az új szárító- és feldolgozóüzemmel tudják biztosítani.

A KITE igazgató tanácsa újabb gazdaságokat vett föl tagjai sorába, s velük együtt 1983-ban már 397 üzemben termelnek különböző növényeket KITE-technológiával, mintegy 820 ezer hektáron.

**A külpiaci helyzet nem ígérkezik
kedvezőbbnek a tavalyinál**

A külkereskedelmi miniszter sajtótájékoztatója

A külkereskedelem elmúlt évi alakulásáról és az idei feladatokról tájékoztatta az újságírókat kedden a Parlamentben Veress Péter külkereskedelmi miniszter.

Mint mondtotta, 1982-ben rendkívül nehéz külső körülmények között végezte külkereskedelmünk a munkáját. Az év közben végrehajtott gazdaságszervező intézkedések hatására mégis sikerült a külkereskedelmi feladatainkat teljesíteni; a konvertibilis elszámolású forgalomban jelentős aktivumot értünk el. Mindez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a gazdaságunk normális menedzseléssel továbbra is fennmaradjon, és a lakossági ellátásban ne keletkez-

zenek jelentősebb feszültségek.

Veress Péter hangsúlyozta, hogy nemzetközi gazdasági stratégiánkban továbbra is meghatározó a gazdasági együttműködésünk elmélyítése a KGST-országokkal. A jelenlegi bonyolult nemzetközi feltételek mellett a KGST-n belüli két- és sokoldalú együttműködés stabilizáló szerepet tölt be országaink gazdasági fejlődésében. Ezért minden erőnkkel törekszünk a szocialista integráció továbbfejlesztésére, a két- és sokoldalú kapcsolatokat bővítésére.

Kedvező, hogy a fejlett tőkés országokkal lebonyolított árucserében is sikerült

javítani az egyenleget, a magyar export 1982-ben 6,7 százalékkal volt magasabb az előző évinél, míg az import 7 százalékkal visszaesett.

A külkereskedelmi miniszter hangsúlyozta, hogy idén a külpiaci helyzet nem ígérkezik kedvezőbbnek a tavalyinál. A feladatokat változatlanul nehéz feltételek mellett kell teljesíteni. Továbbra is fontos, hogy a szocialista országokkal kötött megállapodásokat maradéktalanul teljesítsük. Ugyanakkor a népgazdaság fizetőképeségének fenntartása érdekében lényeges a konvertibilis forgalomban az aktívum további növelése, mégpedig elsősorban az export fokozásával. (MTI)

Az ifjúság és a sajtó

Ülést tartott a megyei KISZ-bizottság

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottsága február 22-én délután tartotta soron következő ülést, melynek első napirendi pontja a megyei KISZ-bizottság kapcsolatai rendszere a helyi és országos sajtóval és más tömegtájékoztatói eszközökkel, valamint javaslat a további feladatokra. Az előterjesztett témakör feletti vitában elhangzott, hogy minden ilyen eszköz politikaformáló, és egyben közös gondolkodást, szocialista vitakultúrát is alakító tényező. A KISZ-tagok jelentős része a tömegkommunikációs eszközökön keresztül szerzi információit, amiket azután az alapszervezetekben — KISZ-es agitációs és propagandamódsze-

rekkel — látnak el megfelelő háttérinformációval, illetve értelmező, magyarázó kommentárral. A testület a főbb szempontok alapján vitatta meg és értékelte a KISZ-bizottság kapcsolatait a tévével, rádióval, országos és helyi lapokkal. A vita során felszólalt dr. Bényei József, a Hajdú-bihari Napló főszerkesztője is.

Az ülés második napirendi pontjaként a debreceni Ifjúságpolitikai Klub elmúlt évi tevékenységéről hangzott el előterjesztés, melyet az előbbivel együtt egyhangúlag elfogadott a bizottság. Az ülésen részt vett Szekeres Antal, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője is.

Szigorúbb szankciókat alkalmaztak

ÜLÉST TARTOTT A FOGYASZTÓK ORSZÁGOS TANÁCSA

Elélmiszerekből és élvezeti cikkekkel az áruellátás összességében színvonalas, folyamatos és egyenletes volt az elmúlt évben. Tavaly új, korszerű egységekkel gyarapodott a bolti hálózat. Ugyanakkor évek óta visszatérő gond, hogy a kereskedelem, a vásárlási lehetőségek, körülmények színvonala — amely napjainkban fontos meghatározója a lakosság közérzetének, hangulatának — egyes üzletekben nem felel meg a kívánalmaknak — állapították meg a Fogyasztók Országos Tanácsának keddi ülésén, amelyet a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának székében tartottak. A testület az Or-

szágos Kereskedelmi Főfelügyelőség beszámolója alapján vitatta meg az élelmiszer-ellátás helyzetét.

Az élelmiszer-kereskedelmet átfogóan, nem csupán az eladó-vevő kapcsolata alapján kell szemügyre venni — hangsúlyozta Giltner László, az OKF vezetője. A fogyasztói érdekvédelem nem korlátozódhat csak az ellenőrzésekre, érvényesülnie kell az élelmiszer-termelés és -kereskedelem egész láncolatában.

Az elmúlt évek kereskedelmi ellenőrzésének tapasztalatai nem mutatnak túlságosan kedvező képet. Tavaly a próbavásárlások csaknem 40 százalékánál találtak ki-

forint pénzbírságot szabtak ki a vétkekre.

Sokszor még akkor is azal a gondlattal megy el a vevő a boltból, hogy becsapták, amikor pedig erre semmi oka nem lenne — hangzottak föl a vitában felszólalók közül, utalva arra, hogy még mindig előtérbe kerülnek a rossz beidegződések teszik feszültté a vevők és eladók kapcsolatát. Pedig a kereskedelmi dolgozók többsége becsülettel látja el feladatát, ám ez sok esetben nem kap megfelelő nyilvánosságot, elismerést.

A Fogyasztók Országos Tanácsa elhatározta, hogy az idén rendszeresen foglalkozik az élelmiszer-kereskedéssel. Ezen belül is fókuszolt figyelmet fordítanak majd a boltok áruellátására, a termékek minőségére, az árfelegyelésre, az üzletek hi-

gósolnivalót a szakemberek. Az eltérések, tévedések legtöbbször a vásárlókat sújtották. Sok esetben az élelmiszerek minősége sem felelt meg az előírásoknak. Kedvezők viszont a tapasztalatok a boltok rugalmasabb, a vásárlói szokásokhoz igazodó nyitva tartási idejét illetően, s kétségtelen előrelépés az is, hogy többé-kevésbé sikerült megoldani az üvegviszaváltás rendjét.

Az elmúlt évben 7 százalékkal növekedett a vásárlói panaszok aránya, s ezek jelentős része jogosnak bizonyult. A visszaélőkkel szemben szigorúbb szankciókat alkalmaztak az illetékesek: 1982-ben több mint 2 millió

Ünnepség a Szovjet Hadsereg születése 65. évfordulóján

A Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta születésének 65. évfordulója alkalmából kedden ünnepi megemlékezést tartottak a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában. Az ünnepségen jelen volt **Korom Mihály**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, **Borbándi János**, a Minisztertanács elnökhelyettese, **Rác Sándor**, az MSZMP KB osztályvezetője, **Horváth István** belügyminiszter és **Borbély Sándor**, a Munkásörsgérség országos parancsnoka. Megjelent **Vlagyimir Bazovszkij**, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, **Nyikolaj Szilcsenko** vezérredes, a Varsói Szerződés tagországai egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője, **Konstantyin Kocsetov** vezérredes, a szovjet Déli Hadseregsoport parancsnoka, valamint a körélet és a fegyveres erő számos képviselője.

A Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta születésének 65. évfordulója alkalmából kedden ünnepi megemlékezést tartottak a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában. Az ünnepségen jelen volt **Korom Mihály**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, **Borbándi János**, a Minisztertanács elnökhelyettese, **Rác Sándor**, az MSZMP KB osztályvezetője, **Horváth István** belügyminiszter és **Borbély Sándor**, a Munkásörsgérség országos parancsnoka. Megjelent **Vlagyimir Bazovszkij**, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, **Nyikolaj Szilcsenko** vezérredes, a Varsói Szerződés tagországai egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője, **Konstantyin Kocsetov** vezérredes, a szovjet Déli Hadseregsoport parancsnoka, valamint a körélet és a fegyveres erő számos képviselője.

nép felszabadításában, a szocialista vívmányok és a béke megőrzésében.

Czinege Lajos ünnepi beszédében többek között szólt arról, hogy a Szovjet Hadsereg a hitleri fasizmus fő erőt felett aratott történelmi győzelmeivel — internacionalista küldetését teljesítve — számos európai és ázsiai országot szabadított fel az idegen zsarnokság uralma alól, megnyitva előttük a társadalmi felemelkedés útját. Száz és százezer szovjet katonai hősi tette, a szovjet nép fiainak vérérdőzete a mi népünk számára is elhozta a szabadság, a nemzeti függetlenség, a társadalmi felemelkedés lehetőségét. A magyar dolgozó, soha el nem múló hálával, őszinte tisztelettel gondolnak a testvéri szovjet népre, hős katonafiakra. Népünk legbensőbb érzeit hirdetik a kőzetvirágjai a hazánk felszabadításáért életüket áldozó szovjet hősök sírjain, emlékművein.

A béke védelmezése ma is — miként létezése óta mindig — a szovjet állam politikájának, nemzetközi tevékenységének sarkalatos tétele. Nincs más értelmes alternatíva, csak a különböző tár-

Czinege Lajos távirata a szovjet honvédelmi miniszternek

Czinege Lajos hadseregtábornok, honvédelmi miniszter üdvözlő táviratot küldött Dmitrij Usztinov marsallnak, a Szovjetunió honvédelmi miniszterének, a Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta születésének 65. évfordulója alkalmából.

serege a legnagyobb terhet vállalja magára abban a küzdelemben, melyet a testvéri szocialista országok, a társadalmi haladáért küzdő erők folytatnak az egyetemes béke megőrzésért, a nemzetközi biztonság megszilárdításáért.

Tisztelt miniszter elvtárs!
Kedves szovjet fegyverbarátaink!

A Szovjet Hadsereg és Haditengerészeti Flotta születésének 65. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Honvédelmi Minisztériumának Katonai Tanácsa, a Magyar Néphadsereg parancsnokai, katonái nevében szívbeli jóvóltást üdvözléssel, őszinte jókívánásaimat fejezem ki Önnek, valamint a Szovjetunió fegyveres erői egész személyi állományának.

A jubileumi évfordulón a Szovjetunió népeivel, a világ haladó erőivel együtt köszöntjük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, az intervenció és polgárháború tüzeiben született; az imperialista provokációk, majd a fasizma hódító elleni harcokban edződött hős szovjet fegyveres erőket. Tisztelettel tekintünk a szovjet nép hős hadseregére, amely 65 esztendeje megbízhatóan oltalmazza a szovjet hazát, a szovjet népet alkotó munkáját. A világ közvéleménye számon tartja, hogy a Szovjetunió és had-

A magyar nép örökre szívébe zárta a szabadságunkért és függetlenségünkért küzdő hős szovjet katonákat; kegyelettel őrzük azok emlékét, akik a legdrágábbat, életüket áldozták nemzeti felemelkedésünk nagy lehetőségének kivívásáért. Néphadseregünk, fegyveres erőink számára semmi mással nem pótolható erőt ad — szocialista hazánk fegyveres szolgálatában — a Szovjet Hadsereggel megalósuló internacionalista együttműködés, a mindennapi közös munkában, az együttes harcban testet öltő fegyverbarátság. Népünk katonafiái büszkék arra, hogy szövetségesei, fegyverbarátjai a Szovjet Hadseregnek és Haditengerészeti Flottának.

Az évforduló alkalmából tiszta szívből kívánunk a 65. születésnapját ünneplő testvéri Szovjet Hadseregnek és Haditengerészeti Flottának újabb kiemelkedő sikereket történelmi küldetésének teljesítésében, a testvéri hadseregek közötti együttműködés és fegyverbarátság további elmélyítésében." (MTI)

A Szovjet Hadsereg napja

Immár 65 év telt el azóta, hogy 1918-ban a szovjet kormány dekrétumot fogadott el a Vörös Hadsereg, majd a Haditengerészeti Flotta létrehozásáról. Azokban a történelmi napokban a császári Németország megszegte a fegyverszünetet. A szovjet kormány felhívással fordult a néphez: „Veszélyben a szocialista hazánk!” Válaszul munkások és parasztok indultak a frontra. Az új hadsereg első ütközeteinek tiszteletére azóta február 23-án ünneplik a szovjet hadsereg napját.

A szovjet fegyveres erők rendeltetése kezdettől a dolgozók forradalmi vívmányai, a szocialista hazá védelme volt. A Vörös

Hadsereg becsülettel teljesítette történelmi feladatát a fasizmussal szembeni halálós összecsapásban is. A szovjet haderők jelenleg el vannak látva a legmodernebb eszközökkel, többek között korszerű hadászati rakétákkal. Nagy tűz- és csapásmérő erővel, magas fokú manőverezőképeséggel rendelkeznek a szárazföldi csapatok. A legkorszerűbb haditechnika van az ország légvédelmi csapatainak és haditengerészeti erők kezében is. Am a félelmetes erőt fegyverek feladata változatlanul a béke, a szocialista közösség biztonságának védelme.

Harcokocsik egy hadgyakorlaton

Havasi Ferenc algériai tárgyalásai

(MTI) — **Rabah Bitat**, az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front (FLN) Párt PB tagja, a népi nemzetgyűlés elnöke kedden fogadta **Havasi Ferencet**, az MSZMP PB tagját, a KB titkárát.

A szívvel, baráti légkörű találkozáson kölcsönösen tájékoztatták egymást országuk helyzetéről, pártjaik soron levő feladatairól. Véleményt cseréltek a kétoldalú együttműködés kérdéseiről és a közelkeleti helyzet legújabb fejleményeiről.

A nap folyamán **Havasi Ferenc** megbeszélést folytatott még **Szaid Ait Messzaudennel**, az FLN KB tagjával, könnyűipari miniszterrel, a magyar—algériai vegyes bizottság társelnökével.

Este **Havasi Béla**, hazánk algériai nagykövete fogadta ott Havasi Ferenc tiszteletére, amelyen megjelent az FLN számos vezető személyisége és a kormány több tagja.

Faluvégi Lajos Berlinbe utazott

Faluvégi Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese, az Országos Terhivatal elnöke kedden Berlinbe utazott, a KGST tervezési együttműködési bizottságának 30. ülésére. (MTI)

Pekingi küldetésben

Nikaido Szuszumu pekingi küldetése a japán miniszterelnök szerint rendkívül sikeresen zárult: mint **Nakaszono** kormányfő személyes megbízottja, a kormányzó Liberális Demokrata Párt főtitkára, szinte valamennyi kínai párt- és állami vezetővel találkozott. Megbeszélései azonban korántsem bizonyultak olyan felhőtlennek, mint azt a miniszterelnök állította. S ez érthető is: Japán és Kína ugyanis az ázsiai térség sok kérdéséről eltérő vélemények formájában vitathatatlan gyanakvással tekintenek bizonyos tokiói törekvésekre, amelyek az Egyesült Államok—Dél-Korea—Japán katonai együttműködésének megteremtése irányába hatnak.

A tokiói politikus persze igyekezett megnyugtatón tárgyalópártnerrel, hogy Japán katonai erőfeszítéseit csupán az ország biztonságát szolgálják, és nem irányulnak egyetlen más ország ellen. Kérdés azonban, hogy vendéglátói csakugyan elfogadják-e érveit. Ugy tűnik, aligha. **Nakaszono** miniszterelnök washingtoni és szülői igereit ugyanis gyanakvással töltik el Kínát, s bizonyos aggodalmakat a még oly meggyőzőnek szánt érvek sem oszlattak el.

Rendkívül nagy visszhangot váltott ki egy másik, látványos jelentéktelenebb epizód. **Hu Jao-pang**, a KP főtitkára kijelentette: nem ért egyet azokkal, akik szerint a kínai—szovjet kapcsolatok csak nehezen normalizálhatók. Tanulmányos lehetett **Nikaido** számára a váratlan bejelentés, hiszen Tokió az utóbbi években fokozatosan eltávolodott Moszkvától. Washingtonban soha nem titkolták, hogy stratégiai tervek fontos eleme Tokió és Moszkva „mélyhűtött” kapcsolata, nemkülönben a kínai—szovjet ellentétek fennmaradása.

Persze az üzleti megfontolások más lapra tartoznak. Mert bármily nézeteltérések is mutatkoznak Tokió és Moszkva között, nem vehetnek gátat annak, hogy minden eddiginél népebb japán kereskedelmi küldöttség keresse föl a szovjet fővárost. A 252 tekintélyes üzletember szeretné kimozdítani a holtpontról a két ország ígéretesen indult, de utóbb megtorpant gazdasági együttműködését. S ez pozitív jelenség. Híven jelzi, hogy az elszigetelés politikája tartósan nem követhető.

Gyapay Dénes

Befejeződtek a görög—szovjet kormányfői tárgyalások

Athén, 1983. február 22. (TASZS) — **Nyikolaj Tyihonov** szovjet miniszterelnök kedden Athénban megbeszélést folytatott **Andreasz Papandreu** görög kormányfővel. A tárgyszerű, baráti légkörű találkozáson eszmecsere folytattak a szovjet—görög kapcsolatok továbbfejlesztésével, a két ország közötti együttműködés elmélyítésével kapcsolatos kérdésekről, valamint a nemzetközi helyzetéről. Nemzetközi politikai témákat, köztük az európai helyzettel kapcsolatos kérdéseket áttekintve kifejezésre juttatták a két fél szándékát a béke, a biztonság és az enyhülés megszilárdításá-

nak elősegítésére. Sikeresen száltak az államok közötti összes vitás kérdés békés, párbeszéd és tárgyalások útján történő rendezéséért.

Kedden be is fejeződtek a szovjet—görög tárgyalások. **Nyikolaj Tyihonov** és **Andreasz Papandreu** elégedettségét fejezte ki a tárgyalások eredménye fölött, és sikeresen száltak a Szovjetunió és Görögország közötti magas szintű kapcsolatok folytatásáért. A felek hangsúlyozták, hogy a mostani tárgyalások elősegítik a hagyományos baráti szovjet—görög kapcsolatokat további bővülését, a két ország együttműködésének megszilárdítását nemzet-

Gyenes András látogatása Tolna megyében

Gyenes András, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke kedden Tolna megyébe látogatott. Szekszárdon, a megyei pártbizottság székházában **K. Papp József** első titkár fogadta és tájékoztatta a megye elteréről. **Gyenes András** ezután a megyei vezetők társaságában felkereste a Szekszárdi Húsipari Vállalatot.

Kiss Sándor igazgató egyebek közt elmondta, hogy a kombinát műszaki, technológiai színvonala, bár az építés során mintegy háromszázmillió forinttal kevesebb

Magyar felszólalás Madridban

Madrid, 1983. február 22. (MTI) — „Európa népei szenvedtek legtöbbet a két világháború során. Ezért is mindannyian érdekelték a háború elkerülésében, a békés viszonyok, a normális államközi kapcsolatok fenn-tartásában. Ez a közös érdek az alapja az európai biztonsági és együttműködési folyamatnak is” — hangsúlyozta **Varga István** nagykövet, a magyar delegáció vezetője a madridi találkozó keddi plenáris ülésén elhangzott felszólalásában.

A magyar delegátus többek között rámutatott, hogy földrésznünkön az elmúlt évtizedben — az enyhülés és különösen a helsinki folyamat eredményeként — jelentős előrelépés történt az államok közötti politikai viszonyok rendezésében, a kölcsönösen előnyös gazdasági, kereskedelmi, kulturális együttműködés fejlesztésében.

„A Magyar Népköztársaság — emelte ki küldöttségünk vezetője — az európai viszonyok javításához való hozzájárulás érdekében továbbra is azon fáradozik, hogy fejlessze, szélesítse a kölcsönösen előnyös kapcsolatokat a helsinki zárok-mányt aláíró államokkal. Készek vagyunk a párbeszéd folytatására és az együttműködés erősítésére mind azokkal, akik hajlandók az európai béke és biztonság megszilárdításáért tevékenykedni.”

Üzemanyagot követelnek a libiai gépeltérítők

Valletta, 1983. február 22. (UPI, AP, DPA) — A máltai nemzetközi repülőtéren vesztelő, eltérített Boeing-727-es libiai repülőgép légi-kalózái kedden délután szabadon engedték a repülőgépet egyik légikísérőjét és közölték, hogy csak akkor hajlandók szabadon bocsátani a túszezént sakkban tartott 160 utast és a személyzet többi tagját, ha feltöltik a gépet üzemanyaggal és biztosítják távozásukat Marokkóba.

A marokkói kormány azonban nem hajlandó leszállási engedélyt adni az eltérített gépnek. **Dom Mintoff** máltai kormányfő pedig közölte: a légiálások addig nem kaphatnak üzemanya-

got, amíg szabadon nem engedik a gép utasait, leg- alábbis a fogva tartott több mint 30 gyermeket.

A marokkói elutasítás után a géprablók azt követelték, hogy engedélyezzék számukra a távozást egy olyan országba, amely „politikai kapcsolatban áll”. **Mat-rokkóval**. Ellenkező esetben túszaikkal együtt felrobbantják a gépet — fenyegetőztek.

A repülőter irányító személyzete szerint a Boeing-727-es utasterében válságos a helyzet. A repülőgép világszállási engedélyt adni az eltérített gépnek. **Dom Mintoff** máltai kormányfő pedig közölte: a légiálások addig nem kaphatnak üzemanya-

HELYSZÍ

A véradás hétköznapi... Kivonul a reszeses autó a k... Felszerelik a helys... szállják a rende... bocsátott helyisége... vosok, a laborá... meghatározzák a... tok, az adminisztr... véradókat megven... kalmazott is fel... bázisfőző edényév... minden, mint a... pász, nem először... együtt. Aztán m... az első véradók.

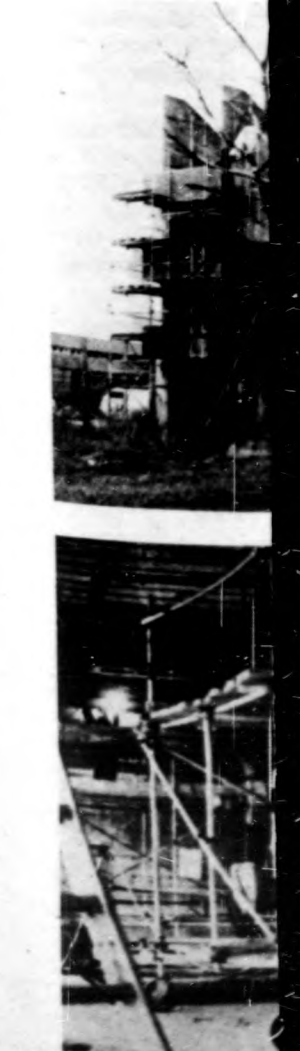
Első útjuk Né... néhez vezet, aki... munkahelyeit ta... adók kártonjait a... ból. Jelen esete... igazgatóság véra... papírjai duzzadna... zokban. Nemeth... sok véradót isme... nevével, s szemé... Maga ugye adott... hol is? — kérde... Nincs ennek se... Húsz éve vonul k... különböző helys... ideje megismert... mentő vér önként... lóit. Az adatok f... vizsgálati lap kit... a jelentkezők alá... megerősítik, s... hogy a mai napon... 360 köbcenti vért... fel azoknak, aki... nak.

Kilenc órákor... vennél tart a véra... Petró Jánosné... ezt, aki vöröskér... vista, és állandó... forog véradóina... Teával, kávéval k... a félelmeiket báto... ködköket pihenés... többféle véradó... ahogy az ember... annyiféle. Van... menni akar, ne... vér levétele utá... csoda, hogy meg... kicsit lement a... Van, aki izzall, s... veletlenül s ettől... lé mozdulnak a...

Épül az új tűzoltó

Lapunkban má... hírt adunk ar... debreceni tűzoltó... lenlegi helyéről, ... cáról új épületbe... körülmények kö... Az új létesítmény... TERV tervei... HAJDÚBER... épül a Bösözrmé... még az idén átad... lexum Kálmán... alapján készül, k... Hajdú megyei A... ipari Vállalat.

A készülő, k... már leendő külse...

Véradókkal a MÁV-igazgatóságon

A véradás hétkor kezdődik... Kivonul a vörös keresztű autó a kellekkel. Felszerelik a helyszínt, megállják a rendelkezésükre bocsátott helviségeket az orvosok, a laboránsok, akik meghatározzák a vércsoportot, az adminisztratívok, s a véradókot megvendéglő alkalmazott is felvonul kollektív edényével. Megy minden, mint a karikacsapás, nem először dolgoznak együtt. Aztán megjelennek az első veradók.

Első utjuk Németh Bélához vezet, aki elhozta a munkahelyéhez tartozó veradók kartonjait a vérellátók. Jelen esetben a MÁV-igazgatóság veradóinak a papírjai duzzadnak a dobozokban. Némethnél nagyon sok veradó ismer látásból, nevérol. s személyesen is: Maga ugye adott már másolt is? — kérdezi ilyenkor. Nincs ennek semmi titka. Húsz éve vonul ki a veradás különböző helyszíneire, volt ideje megismereni az életmentő veronkentes felajánlót. Az adatok felvétele, a vizuálai lap kitöltése után a jelentkezők aláírásával is megerősítik szándékukat, hogy a mai napon 260—300—360 köbcenti vért ajánlottak fel azoknak, akik rászorulnak.

Kilenc órákor már negyvennél tart a veradók száma. Petró Jánosától tudjuk meg azt, aki vörös keresztű aktívista és állandóan ott sürgőforog veradóknak körében. Teával kávéval kínálja őket, a féltékeny batoritja, a hősködket pihenésre inti. Igen, jobbjéle veradó van, mint ahogy az ember is ahány aranyféle Van, aki máris menni akar, nem pihen a ver levele után. Nem is csoda, hogy megvárjuk, mert kicsit lement a vérnyomás. Van, aki izgul, s tart a művelettől, s ettől éppen felfelé mozdulnak a higanymilliméterek... bocsánat, milliméterek, hogy SI-egységekben mondjuk a nyomás egységét.

A laboratóriumi vizsgálat az első. Vizeletet és vért elemelnek, nincs-e, nem lapang-e valakiben rejtett fertőzés, betegség. A veradás egyben egészségügyi szűrés is. A vérből meghatározzák a vércsoportot is, még azét is, aki ötvenéves adott már vért, s mindannyiszor meghatározzák. A biztonság mindenekelőtt.

Aki túljutott a laboratóriumon, az a vérnyomásmérésre megy. Dr. Törös Béla foglalkozik vele, aki öt hónapja dolgozik a vérellátónál. Megkérdezi, volt-e valamilyen betegsége a jelöltnek legutóbbi veradása óta. A vérnyomás rákerül a lapra. Ha nincs probléma, akkor már a vérvétel előszobájába kerül az ember. Fehér lepedővel takarják le a nyugtatókat, amelyekbe a vérvételkor ülnek a donorok. Van, akire nem gyakorol jó hatást a csövekben folyó sötétpiros vér látványa.

Az utolsó tanácsokkal együtt mindenki kap egy fehér vászonzacskót is, abban van a felcímkézett üveg, s egy kémcső a vérmintának. Fehér lepel kerül minden veradóra, amely szabadon hagyja a kart.

Húsz év körüli lány vározkodik a vérvételre. Miért ad vért? Talán a szüleitől látta? Nem. Sőt, inkább a szülők furcsállták a dolgot. A magyarázat egyszerű: „Tizenhat éves koromban akartam először vért adni. Látam egy plakátot, s ró gyerekekkel rajta: Életet ment, aki vért ad. Annnyira meggyőződtem, hogy gyerekekkel, akik vért adnak, megkérdezték, hány éves vagyok. Aztán elküldtek, hogy várjak még két évet. Vártam, és tizenhét éves koromban elkezdtem. Most adok másodszer.”

Aki leült a nyugtatók valamelyikébe, szakavatott kezük veszik gondjukba, gyorsan elszorítják felső karját. Hamarosan kidagad az a véna, amelybe szesz bedörzsolés után bekerül a nagy átmérőjű tű. Pillanatok alatt rögzítik. Fájdalom? Kis égető csípés, nem több. A tű műanyag csőben végződik, amely a vért vezeti a palackba. Jó tanács: felváltva nyissuk, zárjuk öklünket. Így nemcsak a vérnyomás, az izmok munkája is pumpálja a sötétpiros folyadékot, s gyorsan telik a palack. Három deciliter vér, három perc alatt kiürül, ha jó a véna, ügyes az izompumpa. Aztán nyitva marad a tenyér, hamar leválasztják a vezetékét, s kis gézt szorítanak a sebre, leragasztják. Nyomni kell tíz percig, annyira a pihenéssel ülve eltöltendő idő is. Aztán megköszönik a veradást, s tovább mehetünk egy állomással.

Az emberek vidáman söröznek, esznek. Tületek ezen is. Tizenegy óra. Havi van fölé emelkedett a veradók száma. Vajon mindenki adott, aki akart? Hány embert kellett valamilyen egészségügyi okból visszautasítani? Meglepő, de egyet sem. Vagy mégsem meglepő? Valaki meg is magyarázza: az itteni embereket elég sokszor szűrik, nem itt derülnek ki a problémák.

Aki délelőtt akart vért adni, már jelentkezett. „Majd délelben. Akkor érkeznek a mozdonyvezetők.”

Amikor elhagyjuk a helyszínt, a veradás még tart. Délután alakul ki a véredermény. Összesen 71-en adtak vért. Azért nem többen, mert 40 dolgozót már előzőleg behívtak a vérellátóba, amikor sürgősen szükség volt rájuk. A két akcióban összesen 38 liter vért adtak a dolgozók. Köszönet érte!

Gőz József

JEGYZET

A felelősségről

Életünket sokféle köztársasági hálózza be. Törvények, rendeletek, határozatok, állásfoglalások, irányelvek... S akkor még nem is beszéltünk az élet ezernyi más köztársaságáról, amelyek nem csak társadalmi, de egyszerűen természeti lény mivoltunkból fakadnak. Mert mi más, ha nem köztársaság a gyerekeknek a szüleihez való ragaszkodása, a szülőknek a gyerekekről történő gondoskodása és így tovább... Az ember természete ugyan megnevesítette a fogalmakat, de ragaszkodásunk, kötődésünk attól még lényegét tekintve akkor is az élet által diktált kötelesség, ha érzelmeinktől diktálva szívesen vállalt vagy igényelt köztársaságról van szó, amely nélkül esetleg szenvedünk. Mindeme köztársaságok felelősséggel kapcsolódnak.

Csoda-e, hogy manapság még a közéletben is a legdivatosabb szavak egyikévé vált a szó: felelősség. A felelősségre hivatkozni, a felelősséget ébresztgetni valamiféle új divat lett.

Bevallom, a magam részéről nem szeretem a divatokat. A szavak, fogalmak divatját sem. Mert a felszínességhez, a közönyt vezetnek. Az örökké emlegetés is ilyenre teszi a felelősséget.

Félreértés ne essék. Felelősség mindig volt, és remélem, lesz ezután is. A bünyösnek tudnia kell, hogy tettért felelősséggel tartozik és bünhődni fog. A szülő felelőssége érez a gyermeke egészsége testi és lelki fejlődéséért és boldogtalan, ha nem sikerül ezt elérnie. Felelősének tehát súlya van. Mert van következménye is.

A manapság egyre-másra hangoztatott felelősség azonban nagyon gyakran csak szóvirág. Mindig előkerül, ahol már elfogynak az érvek. Például, ha jelentést írunk mondjuk a környezetvédelemről, de magunk is tudjuk, hogy amit elbírtunk, az édeskeves, hát a végére odabiggyesztjük: „a természeti környezet védelméért mindannyian felelősek vagyunk!”

Nem. Az ilyen általános felelősséget nem tudom magamra venni. A környezet védelméért felelős szervek és személyek legyenek felelősek a védelemért, a környezet szennyezéséért pedig legyenek felelősek azok, akik vastagon gomolyog füsttel s mással szennyeznek. De legyenek is felelőségre vonva érte! Különben akár az egész élő emberiséget is felelőssé tehetjük, a helyzet nem fog javulni.

„A jövő nemzedék neveléséért mindannyian felelősek vagyunk” — olvasom kedvenc közhelyemet egy ilyen fennkölt értékkelésben. Csak azt nem tudom, hogy ezen szép, általános megfogalmazáson belül az egyes gyermek vagy ifjú neveléséért az apa és az anyja miért nincs felelősévé, vagy hogy ha van, mikor vonják felelősségre, ha nem úgy nevelte, ahogy a társadalom igényli. Az én gyermekem becsületes emberré neveléséért ugyan én vagyok felelős (az iskolával közösen természetesen) és nem kívánom, nem is kívánhatom, hogy ezt a felelősséget bárki tőlem átvégye. Pláne nem egy megfoghatatlanul széles közösség. Ami közös, az ugyanis nem a felelősség, hanem az érdek. A felelősség egyéni. Miként a felelősségre vonás is.

Csak mivel manapság túl gyakran hártjuk át a felelősséget a kollektívára, a közösségre, a társadalomra, a felelősségre vonásban is ritkán vagyunk következetesek. A kollektív felelősségen pedig sokan lubickolhatnak felelőtlenül. A szemteléstől a közrend megsértéséig, az állampolgári felelősségtől lennének.

A konkrét felelősség hiánya és számonkérése ugyanis kihát a felelősségerzetre. Holnap már olyanok is megsértik normáinkat, akik ma még betartják. Mert e normák melletti megkötöttséget jelentenek. E normákat pedig arra illetékeseknek — rendőrnek, parkőrnek, házfelügyelőnek stb. — a feladata megkövetelnie. Nem egyszer s mindenkorra, hanem évek, évtizedek viszonylatában is folyamatosan. (Mert az új generációknak is bele kell nőniük a rendbe.)

Igy kell ennek lennie — gondolom. — Más különben nem találko magyarra az arra, miért lett pontatlan, felszínes, slendrián a munkája gyakran olyan idős szakiknak is, akik pedig még a munka iránti felelősség érzetével nevelkedtek.

Meg kell hát követelni normáink megtartását mindenkitől. Igazgatótól a portásig. Konkrétan, kivétel nélkül. A felelősséget felelősségre vonásnak kell követnie, akkor lesz felelősségerzettel is.

Nem félek meg egyszer leírni (hátha úgy több foganatja lesz). Ami közös, az nem a felelősség, hanem az érdek a normák betartásában, mert a felelősség egyéni...

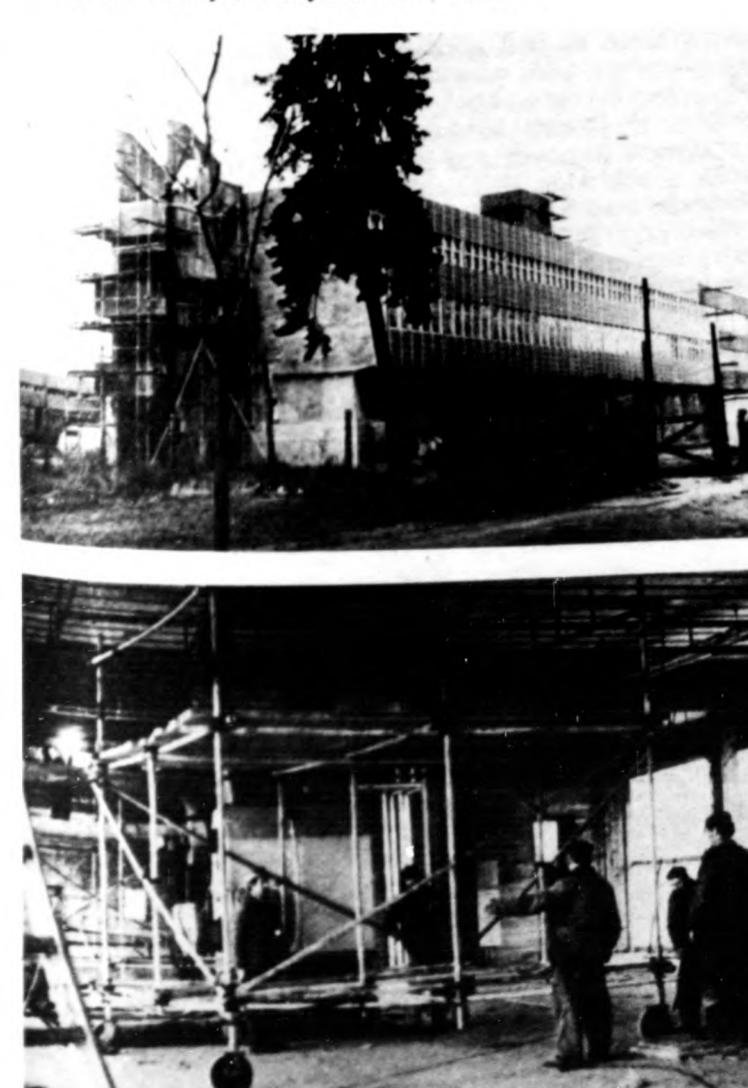
Hornyák András

Épül az új tűzoltó-laktanya

Lapunkban már többször is hírt adtunk arról, hogy a debreceni tűzoltó-laktanya jelenlegi helyéről, a Csapó utcájáról új épületbe, korszerűbb körülmények közé költözik. Az új létesítmény a KELET-TERV tervei alapján, a HAJDUBER beruházásában épül a Boszorményi úton. A meg az idén átadandó komplexum Kálmán Ernő tervei alapján készül, kivitelezője a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat.

A készülő, körvonalaival már leendő külsejét is sejtető

épület három részből áll. Az utcai szárnyon lesz a szertár és az igazgatási részleg, az udvarin szertár és tornaterem, legbelül pedig műhelyeket és garázsokat alakítanak ki. Az új tűzoltó-laktanya vegyes szerkezetű: monolit, UNIVÁZ és egyedileg előre gyártott részekből áll. Felvételek (Kőszeghy György fotói) az utcai szárnyat, illetve a belső — gördülő állvány segítségével végzett — szerelési munkák színhelyét mutatják be.

„Nem kendőzi az elnök”

Súlyos két öklét alig tudja a térdén megültetni; nem mintha pajkos kölykök lennének, de restelli is eldugni. Ritka alkalom, hogy csak úgy maga elé ejtse.

Az se lehet, hogy ő abba a puha, fonott ülő székbe telepedjen, inkább érzi otthon magát a kemény, festett lócan. S így, így oldalt, nem mindjárt az első sorban. Lát, hall, bár nem nőtt ki a faszorból.

Küldött, igaz már a hatvan felé, de öreg az országút! Tanácskozási joggal esett rá a választás valamikor két esztendeje...

És az elnök osztja a kritikát, már nem a számok záporoznak. Ajaj, a paprika! A háznál, odahaza, mindenki a kiváló címet nyerte volna el, a „Buzakalászbán” meg gubicsot termelt.

Oldalba lök: — Rápirosodott a szövetekez a konzervgyárra, de — mondja, hogy melyik vezetőnek is — csak a magáé volt az előbbre való.

Súgja: — Nem kendőz az elnök, tud ám magyarul.

— Mit mondtott? (Nem érttem jól a nevetéstől):

— Annyi már a tejünk, az egész debreceni járás hasmenést kaphatna tőle. Egy-millió-kétszáz ezer a liter.

Megint, mintha szavazni akarna, emeli a kezét, de csak hogy annál jobban tagolja. Visszhangozza az elnököt.

— Az érdektelenségi szférából ki kell vezetni a kerteszeket!

Hangosan megerősíti: — Ki ám!

— Elvtársak! — néz föl az elnök újra a beszámoló-ból — s megélenkülnek az arcok, mert Berecki Imre nem akármilyen kommentárokat fűz a leírtakhoz. Lát-

szik, jobb szeretne papír nélkül számolni, számot adni, a tényeket a saját valóságánakban, ide az asztalfőre ültetni. Sok ugyan a „vonatkozásában”, ám a „dinnie kérdésében” sem alkuszik.

— A harmincöt hektárról nem nyilatkozhatunk haj de híresen, belejátszott ebbe Gólya honpolgár is...

Izeg-mozog mellettem az „örög” küldött, már nem bírja tovább, hogy csak lehalakítva adja beleegyezését:

— Még a szél se hozhatja vissza.

— Kit? (kérdem én?)

— Gólyát. Nagyon az újságban lesz a helye.

A dinnyenagyságot (ez méret szerint értendő) Berecki Imre nem a tizkilóso, de nem is az apróbbak közt szabja meg.

— Az igazság, barátaim, a közepem van. Valahol ott.

— Az ös-zjuhászatot is külön-külön veszi, mert nem egészen ráfizetéses az; ha időben kapja a pecsenyét, a gyomrát szerető olasz, „akkor lesz nekünk parázs-pénz”.

— Úgy, úgy — bólogat némán az én lócsa küldöttem, de mellette a partittem-kár is. Így már értik, így már magyar a beszéd, amiből a rikácsoló madárt, a gyöngyöst is kiröpteti az elnök.

— Valljuk be, nagy a problémája még ennek az éktelen hangú jószágnak. Sehmi sem boldogulnak véle. Nem hoz, csak visz.

Az önkritika pácáját a testes eredmények (s ebből van több) felfogják. Az erdőgazdálkodásról szólva sem a többséget kell helyre igazítani, csupán az eltévedteket, mert ők jobbra pusztítottak, mint vágta.

A grafikai üzem — „bár mindjárt az elején defek-

tet kapott, nagyon primitíven hamisított egy honpolgár”, él és talpon maradt.

A gépészek, a karbantartók fricskaja így pattan a levegőbe:

— Inkább a zsír egye meg az alkatrészt, mint a rozsdá. Az alkatrészel mellesleg úgy van az elnök: jobb volna, ha a maszeknek adnák át az egész országos készletet. Akkor lenne! Mert, milyen érdekes, a maszeknél, mindent kapsz.

Az ironia nyila messzire röppen, ki az álmosdiak gyűléséről, mert Álmosdon ülik ezt a zárszámadást, minek végén a hozzászólók szavát az öröm feszélyezi. Oriási a nem várt nyereség. Arra kérnek, ne is adjam ország-világ tudtára, hogy mennyi. Annyit leírhatok, hogy minden tizedik forint a nyereség csöppje.

— Hát még, ha... — S mondják a milliókat.

A nyereség (úgy látom) nem szül mérges vitákat. Az elnök meghatódva a munka vonatkozásában „teljes mellszellességet” emleget, hogy ne reszkessen senki a realbértől, mint a nyárfalevél.

Sodródik felém a tolongásban a küldött, névtolmácsom. Közben ő betűzgette nekem, hogy hosszú „ó-val írjam Ármós Imrét, „ly”-nal Herbály Pált, a volt elnököt és „t”-vel Patka Sándort.

— S magát, bátyám?

— Engem Lőcseinek hívnak, mint a fehér asszonyt.

Aztán a doboznyi irodában Guba József és Bihari Ferenc alapítók szólnak még külön-külön hozzá a számadáshoz, s ahhoz, hogy sarkára állt a Buzakalászbán.

— Nem kis szó ez — dicsérgetik a volt évet még egyelőre távol a pirosló marmonkannáktól.

Szalai Csaba

Takarmánykeverő üzemek külföldre

Már úton vannak az első gépszállítmányok Algériába, az Élelmiszer-ipari Gépgyár egyik legnagyobb idei exportvállalkozásának színegyelére. Egyelőre csak az építőgépeket viszik a leendő takarmánykeverő üzemek építéséhez, de rövidesen megkezdik a technológiai egységek szállítását is.

Az ELGÉP, a Komplex Kúkereskedelmi Vállalat közreműködésével négy takarmánykeverő telep felszerelésére vállalkozott, közülük kettőt még az idén átadnak, a másik két üzemet jövőre. Az ez évi algériai szállítások 16 millió dollárral növelik majd a gépgyár árbevételét.

Az Élelmiszer-ipari Gépgyár ezen kívül további 4—5 millió dollár értékben exportál különféle egyedi gépeket, elsősorban a fejlődő országokba, igaz, ezeknek a szállításoknak egy része még tavalyról húzódott át 1983-ra.

A vállalat mindinkább fővállalkozóként bonyolítja le exportját; Kínába három takarmánykeverő telep felállítására szerződtek, egy másik piacukra pedig állványos malmokat készítenek, és a helyszíni szerelők munkáját is magyar szakemberek irányítják.

A vállalat rubelelszáma 14-szű kivitele az idén elérte a 850 millió forintot. Csehlovákiaiba kenyérgyári, a Szovjetunióba és az NDK-ba sajtógyári gépsorokat küldenek ebben az évben.

A hazai élelmiszeriparnak is folytatják szállításaikat, elsősorban a budapesti kenyérgyárak és a malmok rekonstrukciójához. A Tejipari Vállalatoknak újította gépeket és alkatrészeket gyártanak. (MTI)

Jellemző sajátosság a tanulók érdekeinek védelme

Új felvételi rendszer a felsőoktatási intézményekben

A Művelődési Minisztérium Magyar felsőoktatási intézmények című kiadványa a felsőoktatási intézmények felvételi vizsgáinak ad eligazítást, pályázatoknak ad eligazítást, közli a felvételi vizsgákkal kapcsolatos fontos tudnivalókat, tájékoztat a követelményekről. Az 1983. évi felvételi tájékoztató a napokban jelent meg, és úgy gondoljuk, megkülönböztetett érdeklődésre tarthat számot, ugyanis ebben az évben megváltozik a felvételi rendje. A jelentkezők nyilvánvalóan alaposan áttanulmányozzák a felvételi vizsgák témakörét és követelményeit ismertető fejezeteket, tájékozódnak az egyes intézményekben folyó képzésről, és felmerik, milyen eséllyel pályázhatnak.

Új pontszámítás

Az egyetemeken és főiskolákon a felvételi pontszám a jövőben két pontértékből tevődik össze. Az elérhető maximális 120 pont felét a középiskolából vihethi magával a felvételiző, másik részét a felvételin szerezhethi meg a vizsgán a diákok írásbeli és szóbeli teljesítményét pontozzák, külön az írásbelit, külön a szóbelit. Két felvételi tantárgy esetén ez azt jelenti, hogy négyszer tizenöt, azaz 60 pont érhető el a felvételin. (Két írásbeli dolgozat, illetve két szóbeli felelet alapján, 1-től 15-ig terjedő pontszámmal.) A középiskolából vitt pontok összesítése a következőképpen történik. A gimnáziumokból jelentkezőknél a III. és IV. osztályban szerzett, az alábbi felsorolt tantárgyak év végi érdemjegyeinek összege adja a pontszámot: magyar nyelv és irodalom (évente két-két jegy, ezek átlagát számítják), matematika, történe-

lem, idegen nyelv, fizika. A hatodik tantárgy a biológia, a kémia, a földrajz vagy idegen nyelv lehet a tanuló választása szerint. (A biológia vagy idegen nyelv választása esetén a III-IV. osztály év végi jegye, kémia vagy földrajz esetén az I-II. osztály év végi jegye számít. Targyanként tíz pont vihethető, összesen tehát hatvan.)

Más a helyzet a szakközépiskolák esetében. A felvételi pontszámot adó tantárgyak egy része megegyezik a gimnáziumokéval (magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem). Ez 30 pontot jelenthet, 30 pontot pedig a szakközépiskolai képzés irányától függően meghatározott tárgyakból lehet összegyűjteni. Természetesen ez iskolánként, tagozatonként más és más, a lényeg: akár három, akár négy tárgyat vesznek alapul, minden esetben ugyanannyi pont, vagyis 30 vihethető maximálisan.

A fentiek alapján számítják ki az idén érettségizők és a felsőoktatási intézmények nappali tagozataira jelentkezők pontszámát, függetlenül a középiskola típusától. A dolgozók gimnáziumában érettségizettek esetében magyar nyelv és irodalom, kémia, fizika, biológia érdemjegyei adják a vihethető pontszámot. Egy különbség mégis van a nappali tagozaton végzőkkel szemben: aki a dolgozók gimnáziumában érettségizik, kérheti, hogy a felvételi vizsgán elért eredménye alapján döntsenek felvételi ügyében. Ez esetben a vizsgán elért pontok kétszeresét tekintik felvételi pontszámának.

Felvételi kedvezményt kapnak azok a diákok, akik országos tanulmányi vagy

szakmai versenyeken sikeresen szerepelnek. Azoknak a tanulóknak, akik az országos középiskolai tanulmányi versenyek közül a Kürschák József matematikai, illetve az Eötvös Loránd fizikai tanulmányi versenyen az első tíz között végeznek, vagy pedig a televízió Ki miben tudós? elnevezésű szellemi vetélkedőjen első vagy második helyezést érnek el, az adott tantárgyból nem kell felvételi vizsgát tenniük. A szakközépiskolások figyelmét még egy dologra hívjuk fel. Ha a középiskolai képzés szakirányával megegyező felsőoktatási intézménybe jelentkeznek, az egyik felvételi tantárgy helyett az adott szakközépiskolai szakra meghatározott szakmai elméleti tárgyat választhatnak mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgán.

Akik tavaly érettségiztek

Felvetődik a kérdés, milyen szempontok szerint döntenek azoknak a fiataloknak az esetében, akik tavaly vagy korábban érettségiztek? A felvételi tájékoztató szerint több alternatíva közül választhatnak. A felvételi pontszámot a felvételi vizsgán elért eredmény kétszerese adhatja. Működik az a lehetőség is, hogy kiszámítsák a jelentkezőknek a középiskolából hozott pontjait, hasonlóan az idén érettségizettekhez, s ehhez kell hozzáadni a felvételi vizsga pontszámát. Lehetőség van arra is, hogy a középiskolai eredmények alapján hozott pontszámokat a felvételi vizsgatárgyaknak megfelelő két középiskolai tárgy III-IV. osztályos év végi érdemjegyeiből a korábbi gyakorlatnak megfelelően számít-

sák ki, és ezt az összeget háromszor kell venni. És természetesen ehhez adják majd hozzá a vizsgán elért pontokat. A lehetőségek közül azt kell választani, amelyik a pályázó számára legelőnyösebb.

Vannak olyan diákok, akik az elmúlt évben érettségiztek, sikeres felvételi vizsgát is tettek, de helyhiányában mégsem nyertek felvételt. Ha ők ismét ugyanarra a főiskolára, egyetemre és szakra jelentkeznek, mint tavaly, nem kell felvételi vizsgát tenniük. Ebben az esetben a felvételi pontszámát a múlt évi felvételi vizsgán elért pontok hat-szorosa adja.

Kedvező alternatívák

Nyilvánvalóan lesznek olyanok, akiknek kérelmét az egyetemek és főiskolák ezen a nyáron is elutasítják. Ha egy vagy két, esetleg három év múlva újra jelentkeznek, két választási lehetőség is kínálkozik számukra. Az érettségit követő három évben kereshetik, hogy számítanak be a középiskolából vitt pontjaikat, de ha kevés pontot gyűjtöttek, akkor ez nem előnyös számukra. A kedvező lehetőség: csak a felvételin nyújtott teljesítmény alapján döntenek sorsukról. Ha ezt kéri, a felsőoktatási intézményeknek ezt el kell fogadniuk, és a pontszámot úgy számítják ki, hogy a felvételin elért eredmény kétszeresét veszik.

***

Az új egyetemi, főiskolai rendszer leglényegesebb elemeiről szólnunk. A változások a korábbiakhoz képest jelentősek. Nyilvánvaló, hogy a jövőben azok a tanulók pályázhatnak sikerrel, akik nem csupán a két felvételi tantárgyból értek el jó eredményt a középiskolában, hanem hat-hét tárgyból szerezték tanulmányaik során jeles vagy jó érdemjegyet. Tehát lényegesen nagyobb szerepet játszik a felvételi vizsgán a tanulók általános műveltsége, általános tanulmányi eredménye. Ugyanakkor a szakközépiskolákban nagyobb lesz a becsületes, a szakmai tantárgyaknak a felvételi rendszer a különböző számítási kulcsokkal teljesen egyenlő esélyeket teremt a jelentkezők között akár korábban, akár az idén érettségiztek. Jellemző sajátossága az új rendszernek a tanulók érdekeinek védelme. Van lehetőség arra, hogy a több alternatíva közül a jelentkezők a számukra kedvezőbbet válasszák. Úgy gondoljuk, az új szisztéma — nagyon helyesen — a műveltebb, egyenletesebben dolgozó diákoknak kedvez, és minden bizonyonnyal realitás is lesz, mint a korábbi volt. Természetesen végleges véleményt majd csak a felvételi vizsgák után mondhatunk, mindenesetre ajánljuk minden jelentkezőnek a felvételi tájékoztató alapos áttanulmányozását.

Tóth Béla

F. T.

KÉPERNYŐ

1. A nyomozás

Mielőtt egy teves illúzió végképp felszívódna az idegrendszerünkbe — tudatunkba —, gyorsan ki kell jelentenem: a magyar királyi rendőrség akárcsak 1920-ban sem volt az a kimondott Mária-kongregáció. Brutális volt a hatalom érdekében, s még akkor is, ha voltak a soraiban hivatásukat felelősséggel teljesítő beosztottak. Mint dr. Nagy rendőr főtanácsos.

A Hollós Ervin és Lajtai Vera dokumentumnovellájából írt tévéfilm — Szabó György — mindvégig izgalmas, fordulatos. Nemcsak a kor, a kor eseményei is háttorzongatók. A Tanácskoztársaság már leverve, de a trianoni béker, még csak készülődnek. Horthy különítményei már terrorizálták az országot, nemcsak morálisan, fizikailag is megsemmisítették ellenteleiket. Vagy legalábbis kísérletet tettek rá. Az intézményesített gyilkosok nem éreznek lelkiismeret-furdalást az intézményesített gyilkosságok miatt. Sőt. Hazafias cselekedetnek, kötelességnek tartják a szemben állók felkondolását. Így kerül sor Somogyi Bélanak, a Népszava feladós szerkesztőjének és Bacsó Bélanak, a Népszava belső munkatársának meggyilkolására.

A hatalom bástyáján belül azonban nemcsak gyilkosok vannak. Vannak következetes szakemberek is, akik, ha nem is mentesek beosztásuk előleteleitől, adnak önmaguk és mesterségük hírnevére. Ok a gyilkosságot gyilkosságnak, a gyilkost gyilkosnak tartják. Függetlenül a tettesek hovatartozásától. S ennek kiderítésében mindvégig következetesek. Dr. Nagy rendőr főtanácsos ezek közül való. Magatartását nem befolyásolják tekintélyelvek, nincs érzéke a megalkuvásra. Ezért lesz áldozat, eltökéltsége ezért ítélték eleve kudarcra.

Féltreírás ne essék: bár dr. Nagy a hatalom erőszakszervezetének magas rangú képviselője, nem valamifajta filantrop — emberbaráti — meggyőződés uszítja a gyilkos nyomába. Őt a politika nem érdekli, sőt, annak manőverei, mocskos megnyilvánulásai ingerültté teszik. Azt gondolja, hogy addigi működése, kifogástalan munkája sebezhetetlenné teszi. Téved és csalódnia kell. Mert az érdekvizonyok, ha úgy kívánják, senkire és semmire nincsenek tekintettel. Dr. Nagynak súlyos árat kell fizetnie e felismerésért. Az életét.

A nyomozásban így a nyomozó alakja kerül az első helyre. Erőtéljes és indulatos figurája Bessenyei Ferenc jóvoltából kellően rokonszenves, holott tudjuk, hogy őt ebben az egész ügyben elsősorban a mundér becsülete érdekli, igazgatja. Bukása, s ezt ő is tudja, törvényszerű, de talán épp ez a meggyőző és rokonszenves az alakjában. S mikor a küzdelem a legkilátástalanabb, macakassága épp akkor lendíti cselekvésére. Szembeszállnia azonban az egységbe szervezett féktelenséggel teljesen reménytelen.

Horvát Adám rendezése a nyomozásban valamit megsejtett velünk ismét a terror lényegéből. Nemcsak az ellenfelet, a közéjük valót is megsemmisítik, ha nem hódolt be teljes egészében.

2. A tökéletes házasság

Fehér Klára neve kellemesen cseng a tévézők előtt. Főleg olyan művek kapcsán, amelyek könnyvedek, szórakoztatók. Apró megfigyelések, zórtólódások, kis köznapi bosszúságok villannak fel az ő tollhegyén, s általában azért fogadjuk elismerően, mert mintha a mi szívverésünk is bennük dobogna. Kellenek ezek is, olykor jó, ha emlékeztet valaki viszonylataink fonákjára. Ezek a fonákosságok, igaz, legtöbbször megmaradnak a jelenségek felületén, de hogy vannak, léteznek, kár volna vitatni. Sőt, legtöbbször ezek tűnnek igazán a szemünk elé, s nemegyszer ezek okozzák a legtöbb bosszúságot.

Válószínűleg ebből indult ki a Telepódium is, amikor meghívta szerzői sorába, Fehér Klára bohózzattal mutatkozott be, s bár régebbi ismeretségünk kapcsán elnézőek is lehetnénk, ez most nem lenne igazságos. A tökéletes házasság aligha mondható tökéletesnek. Még bohózatként se. A szerzőnek bármennyire is jók az életismeretei, felült egy közhelynek: annak, hogy a házasság karikatúrája elegendő a téma lényegének a felfejtéséhez. Hát nem elegendő. S még akkor sem, ha némi ötlettel a szokásos lehetőséget a képernyőhöz kötjük.

Az az igazság, hogy a tökéletes házasság cselekmény-nyaga legfeljebb egy kirokhoz elegendő. Egy öt- vagy tízperces jelenethez, amelyben a helyzetek kellően összesűrűsödnek, némi drámai feszességet öltenek. Ötven percben azonban minden fellazult, mint az elkel tészta. Így sem a szerző, sem a rendező nem tudott mit kezdeni a masszával, sikerült ahogyan sikerült, mindenesetre bekerült a tepsibe.

A bohózat kapcsán valamit azért külön is érdemes szövé tenni. A szereplőket. Nem rossz dolog az, ha a műfaj keress a maga színészeit. De mindig ugyanazokkal az arckokkal, ugyanazokkal a mozdulatokkal találkozni azzal a veszéllyel jár: előbb-utóbb megszokjuk őket, nem vesszük bennük észre az eredetit. Akár Balázs Péterről, akár Harsányi Gáborról van szó. Viszont a karakter, ha csak némi írói lelemény is van mögötte, azonnal kiugrik. Mint Máthé Erzsébet vagy Kállai Ilona esetében. Azt, hogy nincs tökéletes házasság, eddig is tudtuk. De hogy ennyire tökéletesen, azt azért még Fehér Klára sem gondolhatja komolyan. Még legbohókásabb pillanatában sem.

3. Leg...

Higgyük el: az, hogy a Kapcsoltannak ilyen nagy sikere van, nemcsak Rózsa György érdeme. Vitravé is. Valójában ugyanis ő vitte fel Rózsa Györgyöt a fa tetéjére, s akkor azt mondta neki: most aztán tessék csapkodni a szárnyad-al. Es azóta megy a dolog.

Rózsa György azonban új tartományokat is szeretne meghódítani. Valamilyen sajtósági műfajt akar létrehozni a tévében, s szerepkörének megfelelően a játékot, a játékosságot részesítve előnyben. Ez az igény, ez az elszántság hozta aztán végül is tető alá a Leg... leg... leg... című sorozatot. Szombaton délután már láthatuk is az első adását. Hát mit mondjak? Nekem erről az jutott az eszembe: szegény ember vízzel főz. Nálunk s nekünk ilyen legjeink vannak. Nyilvánvaló, hogy egy Trabantba kevesebben tuszkolódhatnak be, mint mondjuk egy Chevrolettebe. Bár a szerzediek, a győztesek észnél voltak. Nagyobbrészt lányok préselődtek a kocsi. Itt-ott egy-két fiúval, hogy a helykihasználás még tökéletesebb legyen.

Voltak persze kellemes percek is az előadásnak. Például a tojáspatkolás. Bár sajnálom, hogy szegény Muhar Jani botyám nincs már az élők sorában. Ő ugyanis nemcsak a tojást, a tyúkot is meg tudta patkolni. Az ő tyúkjait a tanyán arról lehetett megismerni, hogy mind patkóban grasszáltak. Nem is vészelt el soha egy se belőlük. De mondom, ez nem érvényes világcsúcs, ezt már csak az emlékezet őrzi.

Boda István

KÖNYVJELZŐ

Szobotka Tibor: A vetőkártya főhadnagya

Ötven év (1931—1981) — ötven elbeszélés, ötven év történelem: ifjúság, öreg-ség stb. közben olyan cezúrakkal, mint a háború, a hallgatás éveit, ez Szobotka Tibor összegyűjtött elbeszéléseinek kötete. S ezek a mozzanatok nemcsak az éveket jelzik, de azt is, ami bennük, megötlük volt: a háború öt éve pl. egy elbeszélést termelt, a hallgatás ideje kettőt. El lehet ezen gondolkodni: Szobotka írásain kívül hany szellemi termeteket fojtottak meg még születésük előtt ezek az esztendők?

Már az időknek ez a nagy tavolsága is utalhat rá, hogy ezek az elbeszélések rendkívül változatosak mind témájukat, világukat, mind megformálásukat illetően, a mélyükön azonban, mint a szerzővel a gerinc, valami egységes rejtőzik, illetve húzódnak végig: Szobotka sajátos látása, egyénisége, írói eszközeinek sajátossága.

Mondanom sem kell, hogy a három szorosan összefügg. Látását illetően: írónk szereti a különleges helyzeteket, embereket, kiindulásokat, megoldásokat, s ha ezeket a szemlélete megkívánta kristályos formában nem találja meg az életben, maga teremti meg őket, vagy alakítja szuverenül. S ezzel már arra is utalunk, hogy írónk történelemben nagy szerepük van alkotójuk játékos képzeletének. Ezt a hajlamát, képességét mutatja például a cím-adó elbeszélés is s még vagy tucatnyi. A „játék” azonban sohasem öncélú, mindig valami mélyebb, távolibb értelem, önálló, meglepő megfigyelés, észrevétel rejlik mögötte. Mondhatnánk úgy is, a valóságból indulnak ki, s a gondolat, a képzelet parabolaívét, szivárványhídját megjárva, mint a kilótt parittyakó, visszatérnek ismét a földre. S ezzel már azt is mondtuk, hogy Szobotka történelemben, világában van valami

valóság fölötti lebegés. Olyanok mint a kristályos oldatok, a valóság párlatait, változatosságukat, színességüket tekintve pedig gazdag összetételű koktélokra emlékeztetnek, lévén a „cocktail” szó jelentése kakasfarok. Ezt a koktélt azonban egy fölületes intelligencia szűri, keveri s önti az elbeszélő forma fénylő, áttetsző üvegeibe.

Az, hogy a föld, a hétköznapok súlya kevésbé köti őket, jelzi azt is, hogy Szobotka elbeszéléseiben nagy szerepe van az időnek, többnyire nem a valóságos, hanem a képzetes, maga teremtette világ idejének. Olyanok, mint a kikötött léggömbök, amelyek a maguk sajátos atmoszférájában lebegnek, anélkül, hogy a földtől elszakadnának. Különleges, varázslatos világ ez a Szobotka teremtette világ (Egyik szereplője pl. így beszél: „Valami elvarázsolt világban voltam, olasz reneszánsz szobdók között”), de sohasem ölti valami öncélú, értelmetlen játék alakját. Mindig hozzánk, rólunk beszél. Ebben különbözik pl. a festő Gulácsy Naconxpanjától, s ebből következik, hogy szinte minden történetnek van valami példázatszerű jellege: ilyenek vagyunk, ilyenek vagyunk, mondják az embernek, társadalmi osztályoknak, népeknek.

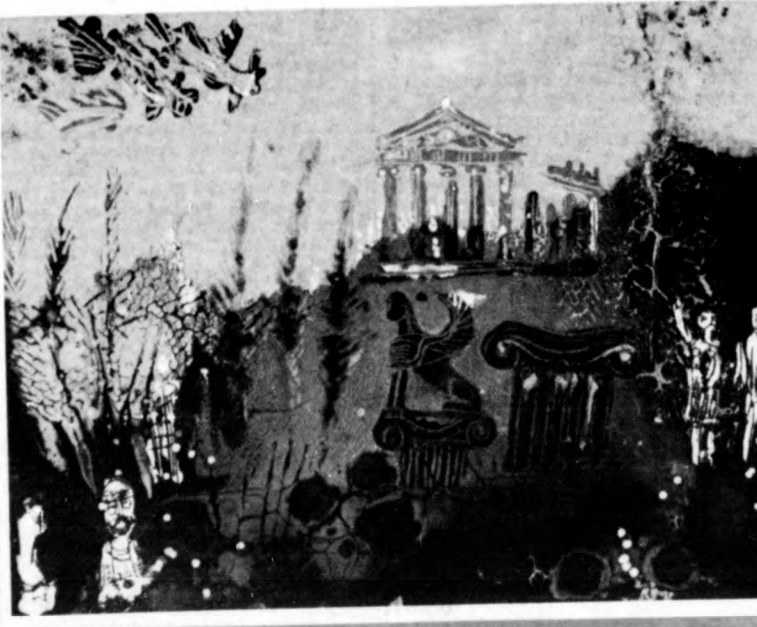
A játékos képzelet mögött meghúzódó éles megfigyelés és gondolkodókészség azonban főleg különösségeinkre van beállítva. Szobotka alakjaiban, helyzeteiben, történelemben mindig van valami furcsa, különleges, amely ezt a világot groteszkké, bizarrá, olykor egyenesen abszurdá teszi, mint a ferde tükör, amelyben nevéteseknek mutatkozik a legmaghatibb dalia is. Ezzel már arra is utalunk, hogy a világ fölött az író iróniája fénylik. Gondoljunk például az olyan elbeszélésekre, mint a Magyar

honvéd szemüvege. Ez az írónia olykor egyenesen a gúnyosságig fokozódik. (A görög thau titka.)

Ami a megformálás változatosságát illeti, találkozunk itt a klasszikus elbeszéléstől (Fancsika), az anekdotától, a képzelt elvont játéktól az emlékezőszerű leírásig az előadás minden fajtájával. Ha már most Szobotka szemléletének, formálásmódjának rokonait keressünk, irodalmunkban Krúdy vagy Jékely Zoltán felé kellene tekintelnünk, mint a vonulat legismertebb képviselői felé. Világirodalmi viszonylatban viszont nyilván az első világháború után kibontakozó angol intellektuális próza felé, amely sohasem volt mentes a képzelet önmagát is gúnyoló játéktól (Huxley, V. Wolf), s melynek talán a játékosan okos, okosan játékos Szerb Antal volt nálunk az első megszólaltatója. Szobotka nem méltatlan folytatója a sornak.

Tóth Béla

F. T.

ZEUSZ KÖZELÉBEN (Cs. Uhrin Tibor tűzzománca)

A BARÁTSÁGI NAPOK MAI PROGRAMJA

A Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei és Debrecen városi Bizottsága a VIII. magyar-szovjet barátsági napok keretében február 23-án, szerdán 15 órakor a Kossuth laktanya sportsarnokában barátsági gyűlést rendez. Ünnepi műsort ad a Varsói Szerződés értelmében ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet Déli Hadse- regcsoporthoz. Továbbjuttatottak: Kuzmicki Éva (Kö- rösszegvári), Gyökeres Franciska (Berettyóújfalu 4. sz. iskola), Risi Andrea (Berettyóújfalu 1. sz. iskola), Borbás Ibolya (Bakonszeg), Dürög Attila (Konyár), Dé- zsi Zsolt (Berekbőszörmény).

Mesemondó kisdobosok

A berettyóújfalu városi- járási üttörőelnökség és a Toldi Miklós Általános Isko- la február 19-én járási me- semondó versenyt rendezett 2. és 3. osztályos kisdobosok részére az újfalu művelőde- si központban. A háziVERSE- nyek után a 19 legjobb me- semondó kisdobost neveztek az üttörőcsapatok.

A kiírás módját adott arra,

Szemben a zsűrrel

(Fotó: Bogya Fál)

Baleseti krónika

Megyénk területén a múlt héten ismét hét közúti köz- lekedési baleset történt. A balesetek során három meghaltak, három súlyosan, ketten pedig könnyen megsérültek. A balesetek fő okai: az elsőséggel meg nem adása, relatív gyorsjárat és a figyelmen kívül hagyás. Február 18-án 18 óra 10 perckor Debrecenben az Er- zsebet és a Boldogfalva utca kereszteződésében a kijelölt gyalogátkelőhelyen közleke- dő gyalogos Nagy Mária Debrecen, Jókai utca 52. szám alatti lakos a CT 26-56 forgalmi rendszámú sze- mélygépkocsival elütötte. A gyalogos súlyos sérülést szenvedett. Nagy Mária ve- zetői engedélyt a helyszínen elvették. Ugyanazon 20 óra 15 perckor Nyírbrányban, a Rákóczi utca 91. szám előtt Horváth Károly Nyírbrány, Rákóczi utca 132. szám alatti lakos az úttest szélén álló autóbussz mögül figyelmele- nélkül és körültekintés nélkül kilepett, egy személygépkocsi elütötte. A figyelmen kívül hagyás súlyos sérülést szenvedett.

L. L.

Egy hét - 12 tüzeset

A múlt héten 12 tüzeset keletkezett Hajdú-Biharban. Ezek következtében jelentős értékek semmisültek meg, illetve kerültek veszélybe és egy ember meghalt. A tüzesetek többségét emberi gondatlanság okozta. Február 15-én a délutáni órákban Körösszakálón, az Árkád utca 8. szám alatti lakóház szobájában keletkezett tűz. A tulajdonos benzinnel tüzet élesztett a hely- ségben levő - nem engedély- zett típusú - házilág készített dobkályhában, és a kicsapódó lángok meggyújtották a közelében levő ég- hető anyagokat. A tulajdonos - nagyobb anyagi kár és sé- rülés nélkül - a tüzet elol- totta. Földesen, a Kisfaludy utca 1. szám alatti egy lakóház tetőszerkezete gyulladt ki, az épületben a szoba és a konyha berendezése teljes egészében leégett. A kelet- kezett kár hatvan ezer for- rint, személyi sérülés nem történt. Báránodon, a Lenin utca 11. szám alatti égett a lakóház konyhájának előte- re, és az épület tetőszerke- zetének egy része. A tüzeset mindkét esetben a nem meg- felelő állapotú, meghibásod- dott kémény okozta. Február 19-én a kora reg- keltekben a létafértési szeszifőde épületének kémé- nyében keletkezett tűz, amely átterjedt a tetőszer- kezetre is. Személyi sérülés és jelentős anyagi kár nem keletkezett. Ugyanezen a napon az esti órákban a be- rettyóújfalu állami tüzoltó- kat riasztották két esetben lakóháztüzhöz. Berekbőször- ményben egy olajkályha mű- szaki meghibásodása miatt támadt tűz a Köztársaság u. 4. szám alatti lakóház szobá- jában. A tüzet az ott-tartó- kodók eloltották, jelentősebb kár nem keletkezett. Váncsod községben - még nem tisztázott okokból - meggyulladt a Kossuth u. 1. szám alatti szalmafedésű lakó- ház tető- és födémszerke- zete, majd lángra kaptak a helyiségben levő berendezé- si tárgyak és ruhaneműk. A keletkezett tűzkár nem je- lentős. Ugyancsak február 19-én az esti órákban Tégláson, a Tóalji u. 11. szám alatti lakó- ház nyári konyhájában ke- letkezett tűz. A tüzeset ki- rekezték a tulajdonos, H. Sándor életét veszítette. A tűz keletkezési okának körülmé- nyeit a tűzoltóság és rendőr- ség közösen vizsgálja.

Késő bronzkori leletek Tiszacsegéről

Tiszacsegén egy bekötőút építése során késő bronzkori - a gávai kultúrához tartozó - úgynevezett gödörle- tet tártak fel a Déri Múzeum munkatársai Mátré Márta régész vezetésével. A múzeum szakemberei Debrecenben befektették a leletek restaurálásá- t. (MTI-fotó - Oláh Tibor felvétele - KS)

Egészségügyi napok a MÁV-nál

A MÁV debreceni Vörös- kereszt-vezetősége és a vas- utas klubkönyvtár egészség- ügyi hetet rendez a Petőfi tér 6. szám alatti helyiség- ben február 22-től március 5-ig. A rendezvénysorozatot kedden délután délután fél ótákor nyitotta meg Lakatos Lászlóné vöröskeresztes tit- kár. Ugyanakkor kiállítás és termékbemutató nyílt a kor- szerű táplálkozásról. Az első napon a szív- és érrendszeri betegségekről, a továbbiakban - naponta fél óttól a Petőfi tér 6. szám alatti - a hipnózisról, a mozgá- sászati betegségekről, a cukorbetegségről, s az alko- holizmusról hallhatnak elő- adást az érdeklődők. A kiál- lítást az egészségügyi héten naponta 10-18 óra között le- het megnézni.

Tovább húzik a Balaton jégpáncélja

Az immár háromnapos hi- deg időjárás, s a hétfői erős északi széllel érkezett újabb fagyhullám tovább húzta a Balaton jégpáncélját. Ked- den már tíz centiméter volt az összefüggő jégtakaró vas- tagsága, sőt a part mentén száz-kétszáz méter szélesség- ben helyenként elérte a tizen- két centimétert is. Az erős szél miatt egymásra torlódtak a jégtáblák, a felület egyenetlen, így a Balaton egyelőre nem alkalmas téli sportolásra. A tó közepe tá- ján - ahol aránylag sima felületek is találhatók - a rianás veszélye fenyeget.

A Balatoni Halgazdaság jégvágó brigádjai hétfő óta dolgoznak: Keszthely, Fo- nyód, Siófok térségében, a part menti sávban „terme- lik” a jéget, s töltik a ver- meket. (MTI)

Szeretjük a telet

Szokatlan kép az egyik lakótelepi parkban hétfő este kilenc után. Az ilyen késői órában máskor ki- halt parkban ugyancsak sokan mozognak. Fatalok, idősebbek élvezik a fris- sen hulló hó örömeit. Kor- rosabb urak tartják arcu- kát a csipősen püstölő hó elé, tisztességes családnyak - a gyerekek már alszanak - pajkosan férfük fejé- hez vágják egy hölgyöt. Úgy látszik, minden el- lenkezés dacára, mégis szeretjük a telet, ha a testes pelyhekben hulló hó még ebben a szokatlan órában is ki tudott csalo- gatni bennünket az ut- cára. Igaz, hétfő este lévén, a tévben sem volt adás... (t. sz. j.)

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: JUHANI NAGY JÁNOS - TEL: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Kevés felhő, száraz, hideg idő. A sokfelé erős, helyen- ként viharos északi szél fo- kozatosan mérséklődik. Erő- södik az éjszakai lehűlés. A legmagasabb nappali hőmér- séklet -2, -7 fok között várható.

KISGÉPEK ÉS NÖVENY- VÉDŐ SZEREK láthatók február 23-26. között Bal- mazújvárosban a Veres Péter Művelődési Központban. Az intézmény a kiállítást a hely- i AFESZ-szel közösen a mezőgazdasági könyvhónap alkalmából rendezte meg.

FELVETEL. A Kőlcsey Művelődési Központban mű- ködő Medgyessy Ferenc kép- zőművészeti gyermekszak- kör felvételt hirdet 4-9 és 10-14 éves korú gyermekek részére. Foglalkozások kedd, szerda, csütörtök napokon 15-19 óráig vannak. Jelen- tekzen a fenti időpontok- ban lehet a művelődési központ képzőművészeti ter- mében.

SZOBANÖVENYEK APO- LÁSA lesz a témája annak a tanácsadásnak, amelyet a mezőgazdasági könyvhónap alkalmából ma, február 23-án 14-16 óra között a deb- receni városi könyvtár Jer- riko u. 17-19. szám alatti újkerti fiókkönyvtárban tartanak.

EGÉSZSÉGÜGYRŐL há- rom előadás lesz ma Hajdú- Biharban. A kerekasztali pártházban szerdán délután fél óttól dr. Vecsey Tibor kardiológus a szív- és ér- rendszeri megbetegedésekről, a csökmői művelődési házban délután háromtól Demkó György a fogak ápol- lásáról ad elő, este fél hét- től pedig Er. és egészség- címmel hallgathatnak meg egy előadást a csökmőiek.

PESTRE UTAZÓKNAK. Ma, február 23-án 17 órakor a fővárosban, a Szovjet Kul- túra és Tudomány Házában ad koncertet a Litván Népi Kórus. A 74 tagú együttes február 15-28. között az IBSZ szervezésében tar- tottkodik hazánkban. Buda- pesten kívül Miskolcon és Szombathelyen is fellépnek.

Személyi számítógépek hazai részegységekből

Kizárólag hazai részegysé- gekből álló, úgynevezett pró- fessionális személyi számí- tógépek gyártását kezdték meg a Számítástechnikai Koordinációs Intézetben. E gépek, melyeket hazánkban eddig többnyire külföldről szereztek be, méretüknél fog- va sokkal jobban alkalmaz-

1983. FEBRUÁR 23., SZERDA ALFRÉD NAPJA

A Nap két 6.37 - nyugszik 17.19 órakor (Debreceni adatok: 6.27 és 17.08)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1903. február 23-án született, és 40 éves korában, 1943 szeptemberében halt mártírhálalt Julius Fucik cseh kommunista újságíró és kri- tikus, a cseh nemzeti ellenállás hőse.

Már diákkorával bekapcsolódott a politikai és az irodalmi életbe, s 1928 őszétől szerkesztte a Tvorba nevű folyóiratot, amelyből nagy- szabású, kommunista szellemű irodalmi és társadalmi hetilapot formált. Egyik szerkesztője volt a Rudé Právának, a Csehszlovák Kommunista Párt napilapjának is. Csehszlovákia szétválása után ország német megszállása után Prágában maradt, majd vidéken rejtőzködött élelven, mert a né- metek halálra keresték. Külön- böző folyóiratokban és lapokban írt - természetesen német - irodalmi cikkeket, kritikákat. 1941-ben, amikor a németeknek sikerült letartóztatniuk az illegá- lis párt vezetőjét, Fucik tagja lett a második illegális KB-nak, a fasizmus elleni sajtókompany vezetőjeként. 1942 áprilisában azonban a németek őt is letartoz- tatták: a prágai Pankrác fogház- ba zárták, majd később Berlin- ben halálra ítélték és kivégezték.

A németek fogságában 1943 ta- vaszan titokban, igen nehéz kör- ülmények közt megírta világhí- rű, több mint 70 nyelvre lefordí- tott művét, a nálunk is sok ki- adást megért „Zenét az elök- nek” című könyvet.

CIGÁNYSHOW lesz ma, szerdán 19 órától Hajdúná- náson. A Bocskai filmszín- házban tartandó műsorban színpadra lép Banó Marci, a Hacsék és Sajó kettőst alakító Kibédy Ervin és Me- rényi Ottó; a muzsikát ifj. Járóka Sándor és népi zené- kara szolgáltatja.

TÉLI ESTÉK A MED- GYESSY MŰZÉUMBAN. A sorozat következő előadását a Péterfia u. 28. szám alatt levő emlékmúzeumban febr- uár 24-én, csütörtökön 17 órától Szöllösiné dr. Kürti Katalin tartja a debreceni képzőművész Medgyessy Ferenc eszméire idején címmel.

Dr. Szabó Imre át- lát Pintye János- nult elnökének

ben huszonegye- számadása Pintye aki tizenegy eszt- mősdpusztai tsz-e után tíz éven elnök Körösszeg- 1978. évi egye- Körös-vidék Ter- kezében. A beszámoló é- választó közgyű- jelent tsz-tagok körében ott volt- ségben foglalt h- György, a Közpe- ság tagja, a meg- zottság első titká-

Nagy A barátság

A Hazafias N- dú-Bihar megye- cen városi Biz- ez évben nyolca- mal rendezett n- jet barátsági na- dezvényére febr- rült sor a debre- laktanyában.

A nagygyűlés- László, a HNF- rosi Bizottsága- köszöntötte a t- a megyei és de- állami, társada- képviselőit. Onosi Lászlót, Hajdú-Bihar m- ságának titkárá- nőt, a városi titkárat, dr. K- jost, a HNF m- Gál Istvánt, a t- elnök-helyettesét J. Prokcsenyköt, unió debreceni- sának konzulját Szerződés érte- zánkban ideig-

KÖZLEMÉNY

Debrecenben, a Galamb utcán, a posta telephelyén épített trafó- állomást és a hozzá tartozó 10 kv-os kábeleket 1983. február 24-én feszültség alá helyezi. A lé- testítmények érintése életvesz- lyes! (x)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI

Premier előtt: **Noé bárkái** (magyar). Hír- adó f. 10, f. 12, hn. 2, hn. 6, hn. 8. **A bátym öce** minden pénzt megér (cseh). Apolló 8. Vig. hn. 2, hn. 4, 6. **A 34-es gyors** (szovjet). Apolló n. 10, n. 12, hn. 2, Mete- or n. 8. **Sértés** (magyar). Apolló 4, 6. Meteor 3, n. 6, Vig. n. 10, n. 12. **Ballada a katonáról** (szovjet). Vig. kamara f. 5, f. 7. **Eretnék** (francia). Vig. n. 9. **Hőfeherke és a hét törpe** (amerikai). Meteor mese 3, n. 6. **A nagy balhé** (amerikai). Delta f. 6.

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház: Ma 7-kor Faust, Fánegy-bérlét A Vén Európa Hotel című elő- adás betegség miatt elmarad!

TELEVÍZIÓ

BUDAPEST, 1.: 7.58 Műsoris- mertetés. 8.00 Idősebbek is el- kezdehetik... Tévétorna. 8.05- 9.55 Iskolatévé. 9.55 Delta. Tu- dományos híradó (ism.). 10.20 A Hamr család. Csehszlovák film- sorozat. XI. rész. A döntés.

MOZI

11.05 Művészek a porondon (ism.). 12.25 Képzőműv. 14.55- 16.00 Iskolatévé (ism.). 16.02 Mű- sorismertetés. 16.05 Hírek. 16.10 Ki a hibás? Csehszlovák film- reklám. 17.35 Pilóták ova- rallban. R riportfilm a MEM re- pulógépes szórakoztató. 18.20 Képzőműv. 18.25 A Szovjet Déli Hadseregcsoporthoz és tánc- együttesének műsora. 18.55 A Közönségszolgálat tájékoztató- ja. 19.00 Reklám. 19.10 Idősebb- bek is elkezdhetik... Tévétor- na. 19.15 Esti mese. 19.30 Tv-hír- adó. 20.00 Szovjet-belorusz film. 21.30 A hét műtárgya. Gulácsy Lajos: Rózsalovag. (Magyar Nemzeti Galéria). 21.35 Zene - Szeged - zene. 22.25 Tv-híradó, 3.

BUDAPEST, 2.: 17.53 Műsoris- mertetés. 17.55 Ronchetti Kupa. BSE-AS Villeurbanne BEK női kosárlabda elődöntő mérkő- zés. A szünetben: Reklám. 20.00 Az Iveg. R riportfilm. 20.25 Pe- rizskóp. A külpolitikai szerkesz- tőség katonapolitikai műsora. 20.55 Tv-híradó, 2. 21.15 Tudós- klub. Erkölc, politika, gazda- ság. 22.30 Képzőműv.

POZSONY, 1.: 9.15 Aranykapu. 9.40-10.55 Tévőpera (ism.). 11.55- 12.10 Világhíradó (ism.). 15.30 Rövidfilmek 15.55 Laboratórium. 16.25 Dokumentumfilm a szov- jet hadseregről. 17.25 Ipari ta- nulók. 17.55 Autóok-moto- rosok magazinja. 18.30-19.10 Kék fény. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Kubai dokumentumfilm a san-

dinistákról. 20.35 Szórakoztató vetélkedő. 21.15 Honvédelmi műsor. 22.00 Világhíradó. 22.15 Rakomány. Angol tévésorozat.

POZSONY, 2.: 16.15 Híradó. 16.30 Musica viva. 17.15 A jövő gyerekeit. Cseh film. 18.45 Erde- kessegek magazinja. 19.30 Tv- híradó. 20.00 Ma este nyolckor. 21.30 Híradó 22.00 Téli Univer- siade, felvételtől. 22.30 Matema- tika.

BUKAREST: 16.35 Kulturális híradó. 17.00 Diákforum. 17.50 A legkisebbeknek. 20.00 Tv-hí- radó. 20.15 Gazdasági figyelő. 20.30 Tv-ankét. 20.50 Téli csilla- gok. Román játékfilm. 22.00 Tv- híradó.

UNGVÁR: A szovjet hadsereg és szovjet tengerészeti napjára. 17.25 Film. 19.00 Hírek. 19.35 Szí- monov költészete. 21.15 A világ eseményei. 21.30 Kárpántonul hírek. 21.45 A katonák a frontról jött. Film.

NYÍREGYHÁZI RÁDIO

17.00 Hírek. Időjárás. Lap- szemle. 17.10 Mikroobjektív (A tartalomból: Filmlével. Veress József jegyzete a Noé bárkái című magyar filmről - Utazási kedvezmények, fiataloknak (Gönczi Mária) - Vizek, gátak, árterek (Tarnavölgyi György) - A nagymama lekvárja (Bá- lánti Attila) - Ruhabolt szerző- désből (Kolláth Andrienne). 18.00 Észak-tiszántúli krónika. 18.15 Czákó Mária és Tréfas György énekel. 18.25-18.30 Hír- szöveg. 18.35-18.35 Hírek. (A nap szerkesztője: Gönczi Má- ria.)